

PROTOKOL ZA PREVENCIJU, SUZBIJANJE I KAŽNJAVANJE TRGOVINE LJUDSKIM BIĆIMA, NAROČITO ŽENAMA I DECOM, KOJI DOPUNJAVA KONVENCIJU UJEDINJENIH NACIJA PROTIV TRANSNACIONALNOG ORGANIZOVANOG KRIMINALA

(Palermo, 12-15. decembar 2000.godine)
("Međunarodni ugovori", br. 6/2001)

PREAMBULA

Države potpisnice Protokola

Izjavljujući da efikasna akcija na prevenciji i borbi protiv trgovine ljudskim bićima, naročito ženama i decom, zahteva jedan sveobuhvatan međunarodni pristup u zemljama porekla, tranzita i krajnjeg odredišta, koji obuhvata mere za prevenciju takve trgovine, kažnjavanje onih koji se bave takvom trgovinom i zaštitu žrtava takve trgovine, tako što će biti zaštićena i njihova međunarodno priznata ljudska prava;

Uvezvi u obzir činjenicu da, uprkos postojanju niza međunarodnih instrumenata koji sadrže pravila i praktične mere za borbu protiv eksploracije ljudskih bića, naročito žena i dece, nema univerzalnog instrumenta koji se bavi svim aspektima trgovine ljudskim bićima;

Zabrinute zbog toga što, u odsustvu takvog instrumenta, lica koja su podložna trgovini neće biti dovoljno zaštićena;

Podsećajući na rezoluciju Generalne skupštine 53/111 od 9. decembra 1998. u kojoj Skupština odlučuje da osnuje otvoreni međuvladin ad hoc komitet za potrebe izrade sveobuhvatne međunarodne konvencije protiv transnacionalnog organizovanog kriminala i za razgovore o izradi, između ostalog, jednog međunarodnog instrumenta koji se bavi pitanjima trgovine ženama i decom;

Uverene da će dopunjavanje Konvencije Ujedinjenih nacija protiv transnacionalnog organizovanog kriminala jednim međunarodnim instrumentom za prevenciju, suzbijanje i kažnjavanje trgovine ljudskim bićima, naročito ženama i decom, biti korisno u prevenciji i borbi protiv tog oblika kriminala;

Dogovorile su se o sledećem:

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Odnos prema Konvenciji Ujedinjenih nacija protiv transnacionalnog organizovanog kriminala

1. Ovaj protokol dopunjava Konvenciju Ujedinjenih nacija protiv transnacionalnog organizovanog kriminala. On se tumači zajedno sa Konvencijom.

2. Odredbe Konvencije odnose se, mutatis mutandis, na ovaj protokol, osim ako njim nije drugačije predviđeno.

3. Krivična dela ustanovljena u skladu sa članom 5. ovog protokola smatraju se krivičnim delima ustanovljenim u skladu sa Konvencijom.

Član 2.

Izjava o svrsi

Svrha ovog protokola je:

(a) prevencija i borba protiv trgovine ljudskim bićima, uz poklanjanje posebne pažnje ženama i deci;

(b) zaštita i pomoć žrtvama takve trgovine, uz puno poštovanje njihovih ljudskih prava; i

(c) unapređivanje saradnje među državama potpisnicama kako bi se ostvarili ovi ciljevi.

Član 3.

Korišćenje termina

Za svrhu ovog protokola:

(a) "trgovina ljudskim bićima" znači vrbovanje, prevoženje, prebacivanje, skrivanje i primanje lica, putem pretnje silom ili upotrebotom sile ili drugih oblika prisile, otmice, prevare, obmane, zloupotrebe ovlašćenja ili teškog položaja ili davanja ili primanja novca ili koristi da bi se dobio pristanak lica koje ima kontrolu nad drugim licem, u cilju eksploracije. Eksploracija obuhvata, kao minimum, eksploraciju prostitucije drugih lica ili druge oblike seksualne

eksploatacije, prinudni rad ili službu, ropstvo ili odnos sličan ropstvu, servitut ili uklanjanje organa;

(b) pristanak žrtve trgovine ljudskim bićima na nameravanu eksploataciju iznetu u podstavu (a) ovog člana je bez značaja u slučajevima u kojima je korišćena bilo koja mera izneta u podstavu (a);

(c) vrbovanje, prevoženje, prebacivanje, skrivanje ili primanje deteta za svrhe eksploatacije smatra se "trgovina ljudskim bićima" čak i ako ne obuhvata bilo koje od sredstava iznetih u podstavu (a) ovog člana;

(d) "dete" znači bilo koju osobu mlađu od osamnaest godina.

Član 4.

Delokrug primene

Ovaj protokol će se primenjivati, osim ako u njemu nije drukčije navedeno, na sprečavanje, istragu i gonjenje krivičnih dela utvrđenih u skladu sa članom 5. ovog protokola, u slučajevima u kojima su ta krivična dela po svojoj prirodi međunarodna i uključuju neku grupu za organizovani kriminal, kao i na zaštitu žrtava tih krivičnih dela.

Član 5.

Kriminalizacija

1. Svaka država potpisnica će usvojiti takve zakonske i druge mere koje mogu biti potrebne da se ustanovi kao krivično delo ponašanje predviđeno u članu 3. ovog protokola, kada je učinjeno sa namerom.

2. Svaka država potpisnica će usvojiti takve zakonske i druge mere koje mogu biti potrebne da se kao krivična dela ustanove:

(a) saglasno osnovnim konceptima svog pravnog sistema, pokušaj izvršenja dela utvrđenog u skladu sa stavom 1. ovog člana;

(b) učestvovanje kao saučesnik u krivičnom delu utvrđenom u skladu sa stavom 1. ovog člana; i

(c) organizovanje ili naređivanje drugim licima da izvrše krivično delo utvrđeno u skladu sa stavom 1. ovog člana.

II.ZAŠTITA ŽRTAVA NELEGALNE TRGOVINE LJUDIMA

Član 6.

Pomoć žrtvama nelegalne trgovine ljudima i njihova zaštita

1. U odgovarajućim slučajevima i u meri u kojoj je moguće na osnovu domaćih zakonskih propisa, svaka država potpisnica će štititi privatnost i identitet žrtava nelegalne trgovine ljudima uključujući, između ostalog, i poverljivo vođenje zakonskih postupaka koji se odnose na ovu nelegalnu trgovinu.

2. Svaka država potpisnica će obezbediti da njen domaće zakonodavstvo ili administrativni sistem sadrže mere koje u odgovarajućim slučajevima pružaju žrtvama nelegalne trgovine ljudima:

(a) obaveštenja o relevantnim sudskim i administrativnim postupcima;

(b) pomoć koja će omogućiti da njihova stanovišta i interesi budu izneseni i razmotreni u odgovarajućim fazama krivičnog postupka protiv počinilaca krivičnog dela, na način koji neće uticati na pravo odbrane.

3. Svaka država potpisnica će razmotriti sprovođenje mera kojima treba da se obezbedi fizički, psihološki i socijalni oporavak žrtava nelegalne trgovine ljudima uključujući, u odgovarajućim slučajevima, i saradnju sa nevladinim organizacijama i drugim elementima građanskog društva, a posebno, obezbeđivanje:

(a) odgovarajućeg stanovanja;

(b) pružanja saveta i informacija, posebno vezano za njihova zakonska prava, na jeziku koje žrtve nelegalne trgovine ljudima mogu da razumeju;

(c) lekarske, psihološke i materijalne pomoći; i

(d) zaposlenja, mogućnosti obrazovanja i obuke.

4. Svaka država potpisnica će prilikom primene odredaba iz ovog člana uzimati u obzir godine starosti, pol i posebne potrebe žrtava nelegalne trgovine ljudima, a posebno specijalne potrebe dece, uključujući i odgovarajuće stanovanje, obrazovanje i brigu o njima.

5. Svaka država potpisnica će se truditi da obezbedi fizičku bezbednost žrtava nelegalne trgovine ljudima dok su one na njenoj teritoriji.

6. Svaka država potpisnica će obezbediti da njen domaći pravni sistem sadrži mere koje žrtvama nelegalne trgovine ljudima pružaju mogućnost dobijanja nadoknade na ime pretrpljene štete.

Član 7.

Status žrtava nelegalne trgovine ljudima u državama koje ih primaju

1. Pored preduzimanja mera u skladu sa članom 6. ovog protokola, svaka država potpisnica će razmotriti usvajanje zakonskih ili drugih odgovarajućih mera koje žrtvama nelegalne trgovine ljudima dozvoljavaju da na njenoj teritoriji ostanu privremeno ili trajno, u određenim slučajevima.

2. Prilikom sprovođenja odredbe sadržane u stavu 1. ovog člana, svaka država potpisnica će na odgovarajući način imati u vidu humanitarne i faktore samilosti.

Član 8.

Repatrijacija žrtava nelegalne trgovine ljudima

1. Država potpisnica čiji je državljanin žrtva nelegalne trgovine ljudima, ili u kojoj je to lice imalo pravo na stalni boravak u vreme ulaska na teritoriju države potpisnice primaoca, omogućiće i prihvatiće, uz dužnu brigu o bezbednosti lica, povratak tog lica bez nepotrebnog ili neopravdanog odlaganja.

2. Kada država potpisnica vraća žrtvu nelegalne trgovine ljudima državi potpisnici čiji je državljanin to lice ili u kojoj je ono imalo pravo na stalni boravak u vreme ulaska na teritoriju države potpisnice primaoca, to vraćanje će biti, uz dužnu brigu o bezbednosti tog lica i o stanju svih vrsta pravnih postupaka s obzirom na činjenicu da je to lice žrtva nelegalne trgovine ljudima, po mogućству, dobrovoljno.

3. Na zahtev države potpisnice primaoca, država potpisnica od koje to bude zatraženo će bez bespotrebnog ili neopravdanog odlaganja potvrditi da li je lice koje je žrtva nelegalne trgovine ljudima njen državljanin ili da li je imalo pravo na stalni boravak na njenoj teritoriji u vreme ulaska na teritoriju države potpisnice primaoca.

4. Da bi omogućila povratak žrtve nelegalne trgovine ljudima, koja je bez odgovarajuće dokumentacije, država potpisnica čiji je državljanin to lice, ili u kojoj je ono imalo pravo na stalni boravak u vreme ulaska na teritoriju države potpisnice primaoca, složiće se da izda na zahtev države potpisnice primaoca sva putna dokumenta ili drugo ovlašćenje koje može biti potrebno da omogući tom licu putovanje i ponovni ulazak na njenu teritoriju.

5. Ovaj član ne dovodi u pitanje nijedno pravo koje žrtvama nelegalne trgovine ljudima daje bilo koji domaći zakonski propis države potpisnice primaoca.

6. Ovaj član ne dovodi u pitanje nijedan važeći bilateralan ili multilateralan sporazum ili aranžman koji uređuje, u celini ili delimično, povratak žrtvama nelegalne trgovine ljudima.

III. SPREČAVANJE, SARADNJA I DRUGE MERE

Član 9.

Sprečavanje nelegalne trgovine ljudima

1. Države potpisnice će uspostaviti opsežne politike, programe i druge mere:

(a) radi sprečavanja nelegalne trgovine ljudima i borbe protiv nje; i

(b) radi zaštite žrtava nelegalne trgovine ljudima, posebno žena i dece, da ne bi opet postale žrtve ove trgovine.

2. Države potpisnice će nastojati da preduzimaju mere poput istraživanja, informisanja i kampanja preko sredstava javnog informisanja i društvenih i ekonomskih inicijativa u pravcu sprečavanja nelegalne trgovine ljudima i borbe protiv nje.

3. Politike, programi i druge mere uspostavljene u skladu sa ovim članom će, prema potrebi, uključivati i saradnju sa nevladinim organizacijama, drugim relevantnim organizacijama i drugim elementima građanskog društva.

4. Države potpisnice će preduzimati ili jačati mere, uključujući i puteve bilateralne ili multilateralne saradnje za ublažavanje onih faktora koji čine da lica, posebno žene i deca, budu izložena nelegalnoj trgovini, a to su siromaštvo, nedovoljna razvijenost i pomanjkanje jednakih mogućnosti.

5. Države potpisnice će usvojiti ili jačati zakonske ili druge mere, kao što su obrazovne, socijalne ili kulturne mere, uključujući i puteve bilateralne ili multilateralne saradnje, da bi obeshrabrije tražnju koja jača sve oblike eksploracije ljudi, posebno žena i dece, koja vodi nelegalnoj trgovini.

Član 10.

Razmena informacija i obuka

1. Organi zaduženi za primenu zakona, za poslove imigracije i drugi relevantni organi država potpisnica će, po potrebi, međusobno sarađivati putem razmene informacija, u skladu sa njihovim domaćim zakonskim propisima, da bi na taj način mogli da utvrde:

(a) da li su pojedinci koji prelaze ili koji pokušavaju da pređu međunarodnu granicu sa putnim dokumentima koja pripadaju drugim licima, ili su bez putnih dokumenata, počinoci ili žrtve nelegalne trgovine ljudima;

(b) vrste putnog dokumenta koje su pojedinci koristili ili pokušali da koriste da bi prešli međunarodnu granicu radi objavljivanja nelegalne trgovine ljudima; i

(c) sredstva i metode koje koriste grupe za organizovani kriminal radi obavljanja nelegalne trgovine ljudima uključujući vrbovanje i prevoz žrtava, puteve i veze između pojedinaca i grupa koje se angažuju za ovu nelegalnu trgovinu, i moguće mere za njihovo otkrivanje.

2. Države potpisnice će obezbediti ili ojačati obuku ljudi koji rade na sprovođenju zakona, useljenju i drugih relevantnih službenih lica na sprečavanju nelegalne trgovine ljudima. Obuka treba da bude usmerena na metode koje se koriste u sprečavanju ove nelegalne trgovine, na gonjenje njihovih izvršilaca i na zaštitu prava žrtava, uključujući i zaštitu žrtava od izvršilaca ove trgovine. Obuka takođe treba da uzme u obzir i potrebu razmatranja ljudskih prava i pitanja osetljive prirode koja se odnose na decu i na pol, i treba da pospešuje saradnju sa nevladinim organizacijama, drugim relevantnim institucijama i drugim elementima građanskog društva.

3. Država potpisnica koja prima informacije ispoštovaće svaki zahtev države potpisnice koja je prenela informacije, koji se odnosi na ograničeno korišćenje tih informacija.

Član 11.

Mere na granici

1. Bez dovođenja u pitanje međunarodnih obaveza u pogledu slobodnog kretanja ljudi, države potpisnice će ojačati, u meri u kojoj je moguće, one granične kontrole koje mogu biti potrebne za sprečavanje i otkrivanje nelegalne trgovine ljudima.

2. Svaka država potpisnica će usvojiti zakonske ili druge odgovarajuće mere za sprečavanje, u meri koja je potrebna, korišćenja saobraćajnih sredstava sa kojima rade komercijalni prevoznici u izvršavanju krivičnih dela utvrđenih u skladu sa članom 5. ovog protokola.

3. U slučajevima gde je to moguće, i bez dovođenja u pitanje važećih međunarodnih konvencija, ove mere će obuhvatiti i utvrđivanje obaveze za komercijalne prevozioce, uključujući i svaku saobraćajnu kompaniju ili vlasnika ili prevoznika bilo kog saobraćajnog sredstva da potvrdi da sva lica imaju putni dokument koji je potreban za ulazak u državu primaoca.

4. Svaka država potpisnica će preduzeti potrebne mere, u skladu sa svojim domaćim zakonskim propisima, za obezbeđivanje sankcija u slučajevima kršenja obaveze iz stava 3. ovog člana.

5. Svaka država potpisnica će razmotriti preuzimanje mera koje omogućavaju, u skladu sa njenim domaćim zakonskim propisima, odbijanje ulaska ili oduzimanje viza licima koja su umešana u izvršenje krivičnih dela utvrđenih u skladu sa ovim protokolom.

6. Bez dovođenja u pitanje odredbi iz člana 27. Konvencije, države potpisnice će razmotriti jačanje saradnje između graničnih kontrolnih službi putem, između ostalog, uspostavljanja i održavanja direktnih kanala komunikacije.

Član 12.

Sigurnost i kontrola dokumenata

Svaka država potpisnica će preduzimati one mere koje, u okvirima raspoloživih sredstava mogu biti potrebne:

(a) da obezbede da putna ili druga lična dokumenta koja ona izda budu takvog kvaliteta da se ne mogu lako zloupotrebiti i da se ne mogu lako falsifikovati ili nezakonito menjati, kopirati ili izdavati; i

(b) da obezbede potpunost i sigurnost putnih ili ličnih dokumenata koja je izdala država potpisnica ili koji su izdati u njeno ime, i spreče njihovu nezakonitu izradu, izdavanje i korišćenje.

Član 13.

Pravovaljanost i validnost dokumenata

Na zahtev druge države potpisnice, država potpisnica će u skladu sa svojim domaćim zakonskim propisima potvrditi u razumnom vremenskom roku pravovaljanost i validnost putnih i ličnih dokumenata koja je ona izdala ili su izdata u njeno ime i za koja se sumnja da se koriste za nelegalnu trgovinu ljudi.

IV. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 14.

Odnos Protokola prema drugim međunarodnim aktima i njegovo tumačenje

1. Ništa što je sadržano u ovom protokolu neće uticati na prava, obaveze i odgovornosti država i pojedinaca po osnovu međunarodnog prava, uključujući i međunarodno humanitarno pravo i međunarodno pravo o ljudskim pravima i posebno, gde se može primeniti, Konvenciju¹ i Protokol iz 1967.² koji se odnose na status izbeglica i na princip nevraćanja kako je u njemu sadržano.

2. Mere utvrđene u ovom protokolu tumačiće se i primenjivati na način koji nije diskriminiran prema licima na temelju činjenice da su ona žrtve nelegalne trgovine ljudima. Tumačenje i primena tih mera biće konzistentni sa međunarodno priznatim principima nediskriminacije.

¹ Ujedinjene nacije, Serija Međunarodnih sporazuma, sveska 189. br. 2 545

² Isto, sveska 606, br. 8791

Član 15.

Rešavanje sporova

1. Države potpisnice će nastojati da sporove u vezi sa tumačenjem ili primenom ovog protokola rešavaju pregovorima.

2. Svaki spor između dve ili više država potpisnica u vezi sa tumačenjem ili primenom ovog protokola, koji se ne može rešiti putem pregovora u razumnom vremenskom roku, biće na zahtev jedne od tih država potpisnica predat arbitraži. Ukoliko, šest meseci od dana predaje zahteva arbitraži, te države potpisnice nisu u stanju da se usaglase o organizovanju arbitraže, svaka od ovih država potpisnica može da podnese spor Međunarodnom sudu pravde molbom koja će biti u skladu sa statutom ovog Suda.

3. Svaka država potpisnica može da izjaví, u vreme potpisivanja, ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja ili pristupanja ovom protokolu, da smatra da nju ne obavezuje stav 2. ovog člana. Druge države potpisnice neće biti obavezane stavom 2. ovog člana u odnosu na bilo koju državu potpisnicu koja je izjavila ovu rezervu.

4. Svaka država potpisnica koja je izjavila rezervu u skladu sa stavom 3. ovog člana može u svakom trenutku povući ovu rezervu dostavljanjem obaveštenja Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija.

Član 16.

Potpisivanje, ratifikacija, prihvatanje, odobrenje i pristupanje

1. Ovaj protokol će biti otvoren za potpisivanje za sve države od 12. do 15. decembra 2000. godine u Palermu, Italija, a zatim u sedištu Ujedinjenih nacija u Njujorku do 12. decembra 2002. godine.

2. Ovaj protokol takođe će biti otvoren za potpisivanje od strane regionalnih organizacija za ekonomsku integraciju, pod uslovom da je najmanje jedna država članica te organizacije potpisala ovaj protokol u skladu sa stavom 1. ovog člana.

3. Ovaj protokol podleže ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja biće deponovani kod Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija. Regionalna organizacija za ekonomsku integraciju može deponovati svoj instrument ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja ukoliko je najmanje jedna od njenih država članica učinila isto. U tom instrumentu ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja, ova organizacija će navesti stepen svoje nadležnosti u vezi sa pitanjima koja reguliše ovaj protokol. Ova organizacija će takođe obavestiti organizaciju kod koje se vrši deponovanje instrumenata o svakoj relevantnoj promeni u stepenu njene nadležnosti.

4. Ovaj protokol je otvoren za pristupanje svake države ili svake regionalne organizacije za ekonomsku integraciju čija je najmanje jedna država članica strana potpisnica ovog protokola. Instrumenti pristupanja će biti deponovani kod Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija. U vreme pristupanja, regionalna organizacija za ekonomsku integraciju će navesti obim svoje nadležnosti u vezi sa pitanjima koja uređuje ovaj protokol. Ta organizacija takođe će obavestiti organizaciju kod koje se vrši deponovanje instrumenata o svakoj relevantnoj promeni u obimu njene nadležnosti.

Član 17.

Stupanje na snagu

1. Ovaj protokol će stupiti na snagu devedesetog dana od dana deponovanja četrdesetog instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, osim ako ne bude stupio na snagu pre stupanja na snagu Konvencije. U smislu ovog stava, svaki instrument koji deponuje

regionalna organizacija za ekonomsku integraciju neće se računati kao dodatni instrument onima koje su deponovale države te organizacije.

2. Za svaku državu ili regionalnu organizaciju za ekonomsku saradnju koja ratifikuje, odobri ili pristupi ovom protokolu nakon deponovanja četrdesetog instrumenta takve radnje, ovaj protokol će stupiti na snagu tridesetog dana od dana kada ta država ili organizacija deponuje relevantni instrument ili danom stupanja na snagu ovog protokola u skladu sa stavom 1. ovog člana, zavisno od toga koji datum nastupa kasnije.

Član 18.

Amandmani

1. Po isteku pet godina od stupanja na snagu ovog protokola, država potpisnica protokola može da predloži amandman i da ga podnese Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija, koji će potom saopštiti predloženi amandman državama potpisnicama i Konferenciji potpisnika Konvencije radi razmatranja predloga i odlučivanja o njemu. Države potpisnice ovog protokola koje se sastanu na Konferenciji potpisnika učiniće sve da se o svakom amandmanu postigne konsensus. Ukoliko svi naporci na postizanju konsensusa budu iscrpljeni i ne bude postignut nikakav dogovor, za usvajanje amandmana će biti potrebno, kao poslednja mera, da za njega glasa dvotrećinska većina država potpisnica ovog protokola koje prisustvuju i glasaju na sastanku Konferencije potpisnika.

2. Regionalne organizacije za ekonomsku integraciju će o pitanjima u okviru svojih nadležnosti ostvarivati pravo glasanja po osnovu ovog člana brojem glasova koji je jednak broju njihovih država članica koje su potpisnice ovog protokola. Ove organizacije neće ostvarivati pravo da glasaju ukoliko njihove države članice ostvaruju svoje pravo i obratno.

3. Amandman usvojen u skladu sa stavom 1. ovog člana podleže ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju od strane država potpisnica.

4. Amandman usvojen u skladu sa stavom 1. ovog člana stupaće na snagu u odnosu na državu potpisnicu devedeset dana od dana deponovanja kod Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija instrumenata ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja te izmene.

5. Kada amandman stupa na snagu, on će biti obavezujući za one države potpisnice koje su dale pristanak da ih ovaj amandman obavezuje. Druge države potpisnice će biti i dalje obavezne odredbama ovog protokola i svim ranijim amandmanima koje su one ratifikovale, prihvatile ili odobrile.

Član 19.

Otkazivanje

1. Država potpisnica može da otkaže ovaj protokol dostavljanjem pismenog obaveštenja Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija. Ovo otkazivanje stupa na snagu godinu dana od dana kada Generalni sekretar dobije obaveštenje.

2. Regionalna organizacija za ekonomsku integraciju prestaje da bude potpisnica ovog protokola kada ga otkažu sve njene države članice.

Član 20.

Depozitar i jezici

1. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija je organ određen za čuvanje ovog protokola.

2. Original ovog protokola čiji su tekstovi na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku podjednako autentični, biće deponovani kod Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

U potvrdu napred iznetog dole potpisano opunomoćena lica, uredno za to ovlašćena od svojih uvaženih vlada, potpisala su ovaj protokol.